

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Vifolkaskolan F-6 2024-2025

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan- Rev. 2023-10-18

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	3
3. Plan för Vifolkaskolan F-6 läsåret 23-24.....	4
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	4
Vifolkaskolan F-6.....	4
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	5
Vifolkaskolan F-6.....	5
Uppföljning av målen från föregående läsår.....	7
Vifolkaskolan F-6 och Fritidshemmet.....	7
Mål – Främjande insatser.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Mål – Förebyggande åtgärder.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	8
Vifolkaskolan F-6.....	8
Analys av kartläggningen.....	9
Vifolkaskolan F-6.....	9
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	10
Vifolkaskolan F-6.....	10
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	13
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering.....	13
4. Ansvar och uppföljning.....	14
Ansvarsförhållanden.....	14
Uppföljning.....	14

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar och vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Det finns även instruktioner och information på Mint om förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Vifolkaskolan F-6 läsåret 24-25

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglade av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtal, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm.

Vifolkaskolan F-6

Skolans och fritidshemmets värdegrund i praktiken:

- Alla i skolan känner trygghet. Jag är sedd i ord och handling och har någon att vända mig till.
- Alla i skolan känner sig respekterade och visar respekt mot varandra. Jag lyssnar på andra, jag är en schysst kamrat, jag använder ett vårdat språk och jag accepterar att vi alla är olika.
- Alla i skolan känner arbetsglädje. Jag stimuleras till att bli nyfiken och får lust att lära.
- Alla i skolan känner en god arbetsmiljö. Jag följer skolans gemensamma ordningsregler.
- Alla ges möjlighet till att utveckla en god självkänsla och ett gott självförtroende. Jag får uppskattning för den jag är och det positiva jag gör.

Våra främjande insatser:

- Trygghetskartläggning - Mål att skapa förståelse för vår gemensamma värdegrund samt att alla är delaktiga i skolans trygghetskartläggning. Kartlägga trygga/otrygga platser.
- Augustidagar – Mål är att skapa kamratskap och träna samarbete över årskursgränserna. Klasserna träffas utanför skolans område under en halv dag och arbetar med samarbetsövningar tillsammans med elever från en annan klass. De arbetar i blandade grupper.

- FN-dagen/Barnkonventionen – Mål är att alla ska ha en förståelse för och medvetenhet om barnkonventionen på åldersadekvat nivå. Åk 6 anordnar informationsaktiviteter för övriga elever på skola.
- Lilla Vif-dagen – Mål är att skapa kamratskap och gemenskap mellan alla klasser. Skolan delas in i blandade grupper med elever F-4, åk 5 anordnar aktiviteter och åk 6 är gruppledare.
- Klassråd, fritidsråd, elevråd – Mål att skapa delaktighet och förståelse för den demokratiska processen.
- Klasserna arbetar utifrån vår handlingsplan kring sociala medier, främst åk 4-6.
- Elevhälsan arbetar systematisk med eleverna kring sin egen utveckling, pubertet och hälsa minst två gånger/läsår t.ex. Stopp min kropp, hälsosamtal med sammanfattning, känsluskola eller efter behov.
- Gemensamma aktiviteter över avdelningarna på fritidshemmet – Mål att skapa kamratskap och gemenskap mellan alla elever. Öka samhörigheten och tilliten.
- Personalen har ett normkritiskt förhållningssätt genom att medvetengöra aktiviteter och material så att de inte utesluter elever eller personal samt att personalen vågar ifrågasätta varandras normer.
- Skolans framtagna ordningsregler presenteras efter beslut via elevråd och arbetslag för skolans alla klasser.
- Skolan anordnar rastaktiviteter där personal har avsatt tid för att planera och genomföra dessa. Aktiviteterna förmedlas till elever och personal via lappar i korridorerna och via mail. Rastaktiviteterna tydliggörs på skolgården med rosa flagga samt att de som anordnar rastaktivitet har rosa västar på sig.
- Fritidshemmet arbetar målmedvetet med att stärka elevernas jag och att det är ok att vara olika.
- Rastvärdsschema som tydliggör vem som är rastvärd när samt att rastvärdar har gula västar på sig för att synas tydligt för eleverna.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Vifolkaskolan F-6

Elevernas delaktighet

Eleverna genomför skolgemensamma aktiviteter för att skapa en gemenskap, de deltar i kartläggningen kring trygga platser och svarar på elevenkät kring trygghet. Det som senare är ett underlag för våra mål.

Fritidsråd, klassråd och elevrådet diskuterar värdegrundsfrågor som ligger till grund för värdegrund och ordningsregler. Ordningsregler tas också upp på klassråd och elevråd innan rektor beslutar om dem.

På fritidshemmet tas värdegrundsfrågor upp kontinuerligt varje vecka och ibland varje dag. Fritidshemmet genomför också sociogram höst samt vår för att kartlägga elevernas sociala strukturer.

Plan mot Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering lyfts i klasserna på åldersadekvat nivå.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna svarar på enkät där de får delge sin syn på hur nöjda de är med skolans och fritidshemmets verksamhet.

Under enhetsrådet är vårdnadshavare delaktiga i diskussioner och har åsikter om värdegrundsarbetet och planen. De har också fått information om vilket kartläggningsmaterial eleverna genomfört.

Personalens delaktighet

All personal läser och diskuterar planen.

Nästan all personal är delaktig i elevernas kartläggning vilket gör att alla får insikt i kartläggningsarbetet och elevernas åsikter.

All personal har fått ta del av resultatet av vårdnadshavarenkäten samt elevernas trivselenkät och kartläggning.

Planen ligger tillgänglig för all personal i en delad enhet på Google Drive <https://docs.google.com/document/d/1-7DlqT0bnbRT4iBdNtiVmoXVLm6enFtc/edit>

Förankring av planen

Planen görs känd för elever vid elevrådet och klassråden, för vårdnadshavare vid enhetsråd och klassmöten och för personalen vid arbetslagsmöten

Uppföljning av målen från föregående läsår

Vifolkaskolan F-6 och Fritidshemmet

Främjande insatser	Mål	Insats	Resultat
Trygghetsteam	Trygghetsteamet är en naturlig del av elevernas skolsituation	Nytt arbetssätt med trygghetsteam med mer tid för trygghetsfrågor. Kurator, fritidspedagog samt socialpedagog i nära samarbete. Möte med rektor 1g/månaden. Lyfter elever som har insats, kränkingsärenden samt närvaro.	Eleverna känner till vilka som arbetar i trygghetsteamet och kan själva ta kontakt med dessa. Tydligare struktur på dokumentation kring trygghetsärenden. Ny rutin utformad inför läsåret 24-25 på hur ärenden till trygghetsteamet kan lyftas. Målet uppnått
Trygga platser	Ökad grad av trygga platser på skolan, ute och inne.	Trygghetsenkät har genomförts för att identifiera skolans otrygga platser. Åtgärda otrygga platser i så stor utsträckning som möjligt.	Otrygga platser på skolan är kartlagda. Analysen av dessa blev inte av i den utsträckningen som var planlagt. Otrygga platser som upptäcktes under året har dock åtgärdats t.ex. duschdraperier i duscharna i idrottshallen och rastvärdar vid fotbollsplanen. Åtgärd till nästkommande år är att trygghetsteamet tillsammans med rektor utvärderar kartläggningen kring trygga platser. Målet delvis uppnått
Trygga elever	Öka andelen trygga elever i åk 4-6. Öka andelen trygga elever från 77% till över 80%.	Ett aktivt trygghetsteam och att aktivt arbeta med "Bråka smartare" för att ge elever bättre förutsättningar att lösa konflikter.	Andelen trygga elever i åk 4-6 har ökat från 70% till 84%. Analysen visar att insatsen med ett aktivt trygghetsteam med goda relationer till många elever

			har varit mer effektivt än insatsen "Bråka smartare". Målet uppnått
Normkritiskt förhållningssätt	Lyfta tidigare arbete kring normkritiskt förhållningssätt i syfte att förnya kunskapen och sätta ny personal in i arbetet.	Lyfta hur skolan och fritidshemmet kan arbeta normkritiskt i samband med verksamhetens pedagogiska träffar.	Detta mål har inte genomförts i den utsträckningen som var planerat pga annan kompetensutveckling. Vi lyfter frågan igen inför nästkommande år. Merparten av skolans personal arbetar normkritiskt sedan tidigare. Målet ej uppnått.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Vifolkaskolan F-6

- Vifolkaskolan F-6 genomför en kartläggning av trygga platser på skolan under höstterminen samt den kommungemensamma trygghetsenkäten under vårterminen.
- Fritidshemmet gör sociogram 2ggr/läsår.
- Trygghetsteam med 2 personal med riktad tid att göra främjande insatser samt ha samtal med elev/elevgrupper.
- Skolans personal arbetar aktivt med närvarorutinen.
- Skolan och Fritidshemmet har påbörjat ett arbete med materialet Bråka smartare från Medlingscentrum.
- Observationer i klasserna och under övrig skoldag för att upptäcka kränkande behandling.
- Skolans rastvärdar är uppmärksamma på mönster för tidig upptäckt av otrygga elever, kränkningar eller trakasserier.
- Alla personal uppmärksammar mönster för att tidigt upptäcka eventuella kränkningar och trakasserier.
- Dialog med vårdnadshavare.

Analys av kartläggningen Vifolkaskolan F-6

Vi ser också att relationsskapande är en nyckelfaktor. De elever som fått stöd av t.ex. trygghetsteam eller trygghetspersoner har kunnat vända på trenden att stanna hemma. Även en god samverkan med t.ex. skolpsykolog har varit framgångsrikt.

När vi ser över verksamhetsplanen så kan vi se att vi inom trygghet och studiero uppnår vi jämförbara siffror med resten av kommunens skolor. Vi tittar främst på frågorna om eleverna känner sig trygga på skolan, om de har studiero och om de blir lyssnade på av vuxna. F-3 hade som mål i verksamhetsplanen att ingen elev skulle svara att de aldrig blir lyssnade på av vuxna men det målet uppnåddes inte. Det är svårt med att enbart använda enskilda enkätsvar som mått för måluppfyllelsen kring detta då det beror på dagsform. Här behöver vi fundera på hur vi ska få ett mer nyanserat svar från de yngre eleverna genom att dokumentera och analysera svaren från t.ex. utvecklingssamtalen och vår egen trygghetsvandring på hösten.

Vi kan se utifrån kommunens gemensamma trygghetsenkät att pojkar upplever att de har bättre arbetsro än flickor. Detta är något som kan kartläggas i framtiden. Hur är våra toleransnivåer och hur kan vi jobba med dessa? Att göra en förändring i attityden kring kulturer som är på skolan handlar till stor del om att lärare hittar gemensamma arbetssätt och förhållningssätt så att eleverna inte får dubbla budskap. Beslut som är tagna behöver respekteras till dess att ett nytt beslut tas. Här finns också utvecklingsmöjligheter och en fin balansgång. Alla kan inte göra helt lika men alla kan bidra till att det blir tydliga strukturer för eleverna så att det blir förutsägbart och lättorienterat. Vi behöver fortsatt arbeta med vårt normkritiska förhållningssätt för att uppdatera det arbete som tidigare gjorts på skolan.

Prioriterade områden till läsåret 24/25

- Tydliggöra begreppet studiero och jobba med studieron i klasser vid behov.
- Kartlägga skillnaderna mellan pojkar och flickors upplevda studiero (främst 4-6).
- Systematisera kartläggning av upplevd trygghet och studiero utöver trygghetsenkäten på vårterminen för att få till nyanser i det vi vet och inte bara det vi tror oss veta.
- Systematisera arbetet med trygga platser för att få jämförbara resultat över åren.
- Fortsätta implementera arbetsgången och rutinen kring trygghetsteamet.
- Skapa förutsättningar för lekro och återhämtning för eleverna på fritidshemmet.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Vifolkaskolan F-6

Aktivitet	Mål	Mått Nuläge	Mått Målvärde	Åtgärder	Ansvarig
Trygghets-team	Ny rutin från ht 24 ska implementeras och följas av personal	Trygghetsteamet har fler ärenden än de kan reda ut systematiskt	Systematiskt arbete där vi träffar rätt i våra insatser.	Trygghetsteamet presenterar den nya riktlinjen och implementerar rutinen samt utvärderar. Rutin för dokumentation efterföljs.	Ledningsstöd och trygghetsteam
Trygga platser	Ökad grad av trygga platser på skola, ute och inne.	Under v.43 kartlägga otrygga platser både ute och inne.	Åtgärdat otrygga platser i så stor utsträckning som möjligt	Sammanställa och analysera kartläggningen. Skapa miljöer där eleverna känner sig tryggare.	All personal på skolan, ledningsstöd och trygghets-team
Trygga elever	Öka andelen trygga elever på skolan	Elever F-3: 87% är trygga (alltid + ofta) 84% är trygga på rasten (alltid + ofta) Elever 4-6: 84% är trygga (alltid + ofta)	Ökade antal elever som är trygga på skolan och som är trygga på rasten.	Rastvärdar som syns. Rastaktiviteter varje dag. Aktivt trygghets-team. Systematisera t arbete kring trygghetsarbetet med hela trygghetsteamet	Rektor, ledningsstöd, trygghets-team, all personal på skolan.

				(personal+ kurator+ rektor) Systematisera t främjande arbete av elevhälsan. God kommunikation för att upptäcka otrygghet i tidigt stadiet. Skola, hem, EHT, trygghetsteam.	
Normkritiskt förhållningssätt	Lyfta tidigare arbete kring normkritiskt förhållningssätt för att ny personal ska få förståelse.	Delar ur personalen har arbetat med utvecklingsarbete kring normkritiskt förhållningssätt. Behov av att lyfta det igen.	All personal ska ha förståelse för ett normkritiskt förhållningssätt	Lyfta hur vi arbetar med ett normkritiskt arbetssätt på de pedagogiska träffarna.	Utvecklingsgrupper, trygghetsteam och förstelärare.
Studiero/ lekro	Andelen elever som upplever studiero/lekro ska öka	32% av eleverna åk F-3 upplever studiero (alltid + ofta). 34% av eleverna åk 4-6 upplever studiero (alltid + ofta). Upplevelsen på fritidshemmet är att eleverna inte hamnar i hållbar lek	Målet är att öka andelen elever som upplever studiero i de olika stadierna samt att den upplevda lekron ökar.	Tydliggöra begreppet studiero samt använda bildstöd om vilken slags studiero som förväntas vid olika tillfällen. Tydliggöra lektionsramen samt uppmärksamma när det är god studiero. Fritidshemmet arbetar mer	Klasslärare fritidspersonal Ledningsgrupp (ta fram stöd för arbetet).

		utan byter aktivitet ofta.		med planerade delade grupper. Samtala om återhämtning och hållbar lek. Erbjud lugnt rum. Lyfta frågan om återhämtning för hållbar lek i sociogram.	

Resultatet förs in och följs upp i nästa läsårs Plan mot Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- En övergripande sammanfattning av anmälningar genomför varje läsår.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs.

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

